

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko**:

Provedení navrhovaných prací v rozsahu předložené projektové dokumentace „Stavební úpravy, změna funkčního využití a přístavba objektu OD Máj – Detailní dokumentace nových výkladců“, kterou zpracoval Ing. Milan Mlada (ČKA 04 266), AGE project s.r.o. (IČ 63668432), Plzeňská 3013/317, 155 00 Praha 5, v 08/2021 je z hlediska zájmů státní památkové péče **přípustné** za této základní podmínky:

1. Povrchová úprava rámců výkladců bude řešena v souladu s ostatními výkladci fasád. Bude připraven vzorek povrchové úpravy výkladců. O skutečnosti, že je tento vzorek připraven, informuje vlastník MHMP OPP, aby byl umožněn řádný výkon dozоровých pravomocí MHMP OPP. Do doby odsouhlasení shody vzorku s výše uvedenými požadavky nelze práce provést jako celek.

Do 1 týdne po dokončení prací bude stavebník písemně informovat MHMP OPP, kterému případně umožní výkon správního dozoru.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 12.7. 2023 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu výše uvedených stavebních úprav předmětné kulturní památky v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z obchodního rejstříku spol. Máj Národní a.s.
- plnou moc spol. Máj Národní a.s. pro [REDACTED]
- projekt identifikovaný.

MHMP OPP požádal dne 14.7. 2023 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze (dále jen NPÚ), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ č.j. NPÚ-311/61026/2023 ze dne 26.7. 2023, které MHMP OPP obdržel dne 26.7. 2023. Ve svém vyjádření tato odborná organizace konstatuje, že bere zamýšlené práce na vědomí na základě závazného stanoviska MHMP OPP č.j. MHMP 1839314/2021. zamýšlené práce bere na vědomí na základě závazného stanoviska MHMP OPP č.j. MHMP 1839314/2021.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se ztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ s tím, že provedení prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné bez podmínek.

Podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. g), h) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, MHMP OPP vykonává správní dozor při stavbě, změně stavby, terénních úpravách, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby nebo udržovacích pracích na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, z hlediska státní památkové péče a dozírá v rozsahu své působnosti na dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení. Na základě tohoto ustanovení požaduje MHMP OPP, aby byl po provedení prací o této skutečnosti do 1 týdne informován stavebníkem.

Nemovitost č.p. 63, k.ú. Nové Město, Národní 26, Praha 1, se nachází v památkové rezervaci v hl. m. Praze, která je od roku 1992 prohlášena za památku světového kulturního dědictví UNESCO, a je chráněna dle citovaného zákona a nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze.

Původní obchodní dům OD Prior byl realizován švédskou firmou ABV Stockholm v letech 1972-1975 podle projektu Johna Eislera, Miroslava Masáka a Martina Rajniše ze Stavoprojektu Liberec. Budova má tři podzemní a osm nadzemních podlaží, z nichž jsou čtyři poslední nadzemní podlaží ustupující. Významné dispoziční úpravy interiéru OD proběhly v letech 1993-1994 a 2008-2009. Hlavní nosný systém tvoří železobetonový skelet, doplněný železobetonovými jádry. Opláštění nadzemní části budovy je provedeno kombinací plných a prosklených ploch. Plná fasáda je provedena z monolitických železobetonových stěn a prvků, opatřených místně vrchní obkladovou vrstvou z plechových kazet nebo profilovaného plechu. Prosklené fasády tvoří pravidelný rastr tabulí zasazených do kovových rámců. Uměleckohistorická hodnota objektu spočívá především ve schopnosti autorů vyrovnat se s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely tehdy progresivní směry západní architektury, jako byl neofunkcionalismus a high-tech. K hnutí high-tech, kterému se v českém prostředí říkalo mašinismus, se pražská stavba hlásí především stavební technologií tvořenou metodou suché montáže a způsobem, jakým architektura prezentovala oku diváka do té doby skrývanou infrastrukturu, v případě Máje zejména barevně natřená potrubí pod stropy obchodních prostor. Tato barevná potrubí jsou však od roku 1992 zakryta podhledy. Velký důraz byl dán i prezentaci mechanických a pohyblivých prvků v podobě eskalátorů v prosklené hale. Stejný rys se v pozdější době výrazně uplatnil v nejvýznamnější stavbě raného období high-tech, kterou je Centre Georges Pompidou v Paříži, vystavěné v letech 1972–1977 dle projektu architektů Renza Piana a Richarda Rogerse. Fakt, že OD Máj byl dokončen o dva roky dříve než zmíněná francouzská galerie, dává tuzemské stavbě v kontextu evropské architektury neopominutelný význam, který dokládá hojný výskyt v zahraniční literatuře. Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé nosné konstrukce, ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové.

Předmětem památkové ochrany kulturních památek obecně je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé nosné konstrukce, ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové, vnější i vnitřní omítky, násypy, klenební konstrukce. Veškeré zásahy související s úpravami je nutno provádět tak, aby zásahy do historických konstrukcí byly minimalizovány, neboť tyto konstrukce tvoří podstatu památky a mají nenahraditelnou památkovou a vypovídací hodnotu. Všechny zásahy by měly mít charakter obnovy kulturní památky směřující k rehabilitaci jejích památkových, architektonických a dokumentárních hodnot.

Předmětem památkové ochrany jsou na území Pražské památkové rezervace (PPR), kromě prohlášených kulturních památek rovněž stavby a plochy, které nejsou nemovitými kulturními památkami, ale které vykazují památkové nebo urbanistické hodnoty dotýkající se vnitřní i vnější architektury.

Soudobými vstupy do stávající historické zástavby rezervace nesmí být narušena objemová a prostorová skladba historických objektů a poškozeno prostředí PPR. Pro stavební úpravy nechráněných objektů a jejich souborů v PPR se v § 3, odst. 1, písmeno a) citovaného nařízení vlády stanoví podmínka, že cit.: „musí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich hmotné podstaty, k jejich přiměřenému společenskému využití a dalšímu zhodnocování výtvarných a dokumentárních funkcí“.

V daném konkrétním případě je předmětem ochrany architektura objektu s odkazem na hnutí high-tech a neofunkcionalismus, krabicovost formy prolamovaná pásovými okny, plášť stavby s jeho montážním vzhledem, s prvkem klimatronu, uplatnění kontrastu plně prosklené eskalátorové haly s nečleněnou věží nákladních výtahů, a prostředí Pražské památkové rezervace. Dále je v tomto konkrétním případě je předmětem ochrany dle prohlášení objektu za nemovitou kulturní památku „schopnost autorů vyrovnat se pohotově a samostatně s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely nejprogresivnější směry současné západní kultury, je svědeckým vývoje lidí, skutečnost, že mašinstickými prvky Eislerův, Masákův a Rajnišův obchodní dům Máj předjímal vývoj SIAL směrem k hnutí high tech, a dále krabicovost formy prolamované na severu pásovými okny.

Dále v prohlášení objektu za kulturní památku Ministerstvo kultury České republiky uvádí, že: „primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu byly funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno poznávat, domýšlet, přesně formulovat i vytvářet.“ Tato argumentace se vztahovala k namítaným skutečnostem, že dochází k poruchám eskalátorů, skladové prostory jsou poddimenzované ad.). Výše uvedené principy vnímá správní orgán jako výchozí pro rozhodování v dané věci.

Ve věci stavebních úprav nemovitosti č.p. 63, a na pozemcích parc.č. 737, 738/3, 739, 740/2, 2386/1, 2387/2, k.ú. Nové Město, Národní 26, Spálená 30, Charvátova, Praha 1, bylo vydáno k dokumentaci ke změně stavby závazné stanovisko č.j. MHMP 1839314/2021, sp.zn. S-MHMP 1503910/2021 ze dne 16.11. 2021. V podmínce č. správní orgán požadoval: „*Bude zpracována detailní dokumentace nových výkladců do ulice Národní i Spálené, která bude MHMP OPP předložena k posouzení v samostatném správním řízení. Spodní rám konstrukce výkladců v místě současného soklu bude mít minimální výšku 100 mm.*“ Nyní předložená dokumentace je plněním výše uvedené podmínky.

K podmínce, kterou MHMP OPP omezil předložený záměr:

Materiálové a barevné řešení nových výkladců by mělo navazovat na autentickou podobu objektu a zajistit, aby kulturní památka působila charakterem a výrazem fasád jako jeden celek. Požadované vlastnosti je třeba podrobit kontrole za účasti zástupce MHMP OPP. Proto byla stanovena podmínka č. 1.

Po provedeném správním řízení ve věci rozhodl příslušný správní orgán v souladu s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska. Podle § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko samostatným správním rozhodnutím. V dané věci je dána výlučná rozhodovací pravomoc MHMP OPP, neboť o dané věci není příslušný rozhodovat stavební úřad.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat podle ustanovení § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odvolání, ve kterém uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem se spatřuje namítaný rozpor s právními předpisy, případně poukáže na jinou nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 (patnácti) dnů ode dne oznámení rozhodnutí, a to k Ministerstvu kultury ČR, podáním u Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče, na výše uvedenou adresu našeho úřadu. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v daném případě lhůta pro podání odvolání). Podle § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, je dokument, který byl dodán do datové schránky, doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Nepřihlásí-li se ve lhůtě do 10 dnů ode dne dodání do datové schránky, považuje se dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Mgr. Jiří S k a l i c k ý
ředitel odboru

otisk úředního razítka

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

I. Doručuje se do vlastních rukou prostřednictvím datové schránky: [REDACTED]
[REDACTED]

II. Na vědomí
NPÚ ÚOP PR